

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

**T/13049. számú
törvényjavaslat**

**egyres törvényeknek a gyermekgondozási ellátások átalakításával, valamint
a szociális hozzájárulási adó megfizetése alóli kedvezmény bővítésével
összefüggő módosításáról**

**Előadó:
Balog Zoltán
emberi erőforrások minisztere**

Budapest, 2013. november

2013. évi ... törvény

egyes törvényeknek a gyermekgondozási ellátások átalakításával, valamint a szociális hozzájárulási adó megfizetése alóli kedvezmény bővítésével összefüggő módosításáról

1. A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény módosítása

1. §

A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (a továbbiakban: Ebtv.) 1. § (1) bekezdés *a*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E törvény hatálya)

„*a*) a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbj.) szerint biztosított, továbbá egészségügyi szolgáltatás igénybevételére, illetve baleseti ellátásra jogosult személyekre, valamint szerződés vagy törvény rendelkezése alapján egyes egészségbiztosítási ellátásokra jogosult személyekre,”

(terjed ki.)

2. §

Az Ebtv. 39. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„39. § (1) Az, aki ugyanazon biztosítási jogviszony alapján egyidejűleg táppénzre vagy baleseti táppénzre, terhességi-gyermekágyi segélyre, illetve gyermekgondozási díjra is jogosult, választása szerint – az e törvényben foglalt kivételekkel – csak az egyik ellátást veheti igénybe.

(2) Az, aki ugyanazon gyermek jogán egyidejűleg gyermekgondozási segélyre, gyermeknevelési támogatásra (a továbbiakban együtt: gyermekgondozási támogatás) és az (1) bekezdés szerinti ellátásokra is jogosult, választása szerint csak az egyik ellátást veheti igénybe, kivéve azt a személyt, aki gyermekgondozási támogatás, illetve gyermekgondozási díj igénybevétele mellett munkát vállal és keresőképzettségére tekintettel táppénzre vagy baleseti táppénzre jogosult.

(3) Ha a szülők a közös háztartásukban élő gyermekük után egyidejűleg jogosultak táppénzre, terhességi-gyermekágyi segélyre, gyermekgondozási díjra, valamint gyermekgondozási támogatásra, választásuk szerint az ellátást csak az egyik szülő veheti igénybe.

(4) A szülő a különböző korú gyermekei jogán a gyermekgondozási támogatást és az (1) bekezdés szerinti ellátásokat egyidejűleg is igénybe veheti.

(5) Ha a szülő különböző korú gyermekeire tekintettel az egyik gyermeke után jogosult terhességi-gyermekágyi segélyre vagy gyermekgondozási díjra, akkor a másik gyermeke jogán járó terhességi-gyermekágyi segélyt vagy gyermekgondozási díjat egyidejűleg is igénybe veheti.

(6) Ha a szülők a közös háztartásban élő gyermekeik jogán egyidejűleg gyermekgondozási támogatásra, illetve az (1) bekezdés szerinti ellátásokra is jogosultak, választásuk szerint – kivéve a (7) bekezdésben foglaltakat – a gyermekek után járó ellátásokat csak az egyik szülő veheti igénybe.

(7) A közös háztartásban élő gyermek jogán – választásuk szerint – a szülők valamelyike gyermekápolási táppénzre szerezhet jogosultságot.”

3. §

Az Ebtv. 40. § (2) bekezdés *a*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A terhességi-gyermekágyi segélyre jogosultsághoz szükséges előzetes 365 napi biztosítási időbe be kell számítani)

„*a*) a biztosítás megszűnését követő baleseti táppénz, terhességi-gyermekágyi segély, gyermekgondozási díj – kivéve a 42/E. § alapján megállapított gyermekgondozási díj – folyósításának az idejét,”

4. §

Az Ebtv. 42/C. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„42/C. § Nem jár a gyermekgondozási díj, ha

a) a jogosult a gyermek 1 éves kora előtt bármilyen jogviszonyban díjazás – ide nem értve a szerzői jog védelme alatt álló alkotásért járó díjazást és a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban végzett tevékenység díjazását – ellenében munkát végez vagy hatósági engedélyhez kötött keresőtevékenységét személyesen folytatja;

b) a jogosult a gyermek 1 éves kora előtt – munkavégzés nélkül – megkapja a teljes keresetét, ha a keresetét részben kapja meg, csak az elmaradt kereset után jár gyermekgondozási díj;

c) a jogosult egyéb rendszeres pénzellátásban – ide nem értve a táppénzt, a baleseti táppénzt, a terhességi-gyermekágyi segélyt, a gyermekgondozási díjat, a gyermekgondozási támogatást, az álláskereső járadékot és segélyt, a vállalkozói és a munkanélküli járadékot, valamint az álláskeresőt ösztönző juttatást – részesül;

d) a gyermeket ideiglenes hatállyal elhelyezték, nevelésbe vették, továbbá ha harminc napot meghaladóan bentlakásos szociális intézményben helyezték el;

e) a gyermeket napközbeni ellátást biztosító intézményben (bölcsőde, családi napközi, házi gyermekfelügyelet) helyezték el, kivéve, ha a gyermek 1 éves kora után a jogosult keresőtevékenységet folytat, továbbá ide nem értve a rehabilitációs, habilitációs foglalkozást nyújtó intézményi elhelyezést;

f) a jogosult előzetes letartóztatásban van vagy szabadságvesztés, elzárás büntetését tölti.”

5. §

(1) Az Ebtv. 42/D. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A gyermekgondozási díj alapjául szolgáló naptári napi átlagkeresetet a 48. § (2)–(5), (6a) és (6b) bekezdése szerint kell megállapítani azzal, hogy ha az ellátásra jogosult rendelkezik a szülést megelőző 2 éven belül 2 aktív félév – a 42/E. § (1) bekezdés *b*) pontja szerinti – hallgatói jogviszonnyal, az ellátás összege nem lehet kevesebb a 42/E. § (4) bekezdésében meghatározott összegnél.”

(2) Az Ebtv. 42/D. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A 48. § (2), (3) és (6a) bekezdése, valamint a 42/E. § (5) bekezdése alapján maximális összegben megállapított gyermekgondozási díj összegét minden év január 15-éig hivatalból felül kell vizsgálni, és a tárgyévre érvényes összeghatár figyelembevételével január 1-jei időponttól újra meg kell állapítani.”

(3) Az Ebtv. 42/D. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(7) Ha a biztosított több gyermek után jogosult egyidejűleg gyermekgondozási díjra, úgy az (1) bekezdés szerinti maximális összeget gyermekenként kell megállapítani.”

6. §

Az Ebtv. 42/D. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„42/D. § (1) A gyermekgondozási díj a jövedelem naptári napi átlagának 70 százaléka, de legfeljebb havonta a mindenkori minimálbér kétszeresének 70 százaléka, azzal, hogy az ellátás naptári napi összege a szerződés szerinti jövedelem harmincad részét nem haladhatja meg.

(2) A gyermekgondozási díj alapjául szolgáló naptári napi átlagkeresetet a 48. § (1)–(6) bekezdése szerint kell megállapítani azzal, hogy ha az ellátásra jogosult rendelkezik a szülést megelőző 2 éven belül 2 aktív félév – a 42/E. § (1) bekezdés *b*) pontja szerinti – hallgatói jogviszonnal, az ellátás összege nem lehet kevesebb a 42/E. § (4) bekezdésében meghatározott összegnél.

(3) A 48/A. § (2) bekezdésének alkalmazásakor a folyamatos biztosítási időt anya esetében a szülés, egyéb esetben a jogosultság kezdő napjától kell számítani.

(4) A 48. § (1), (2), (4) és (5) bekezdése, valamint a 42/E. § (5) bekezdése alapján maximális összegben megállapított gyermekgondozási díj összegét minden év január 15-éig hivatalból felül kell vizsgálni, és a tárgyévre érvényes összeghatár figyelembevételével január 1-jei időponttól újra meg kell állapítani.

(5) A gyermekgondozási díj megállapításakor határozatban kell rendelkezni az ellátás folyósításának időtartamáról és naptári napi összegéről.

(6) Ugyanazon személy részére ugyanazon gyermeke jogán benyújtott gyermekgondozási díj iránti kérelmet ismételten elbírálni nem lehet, a gyermekgondozási díjat az (5) bekezdés szerinti határozatban megállapított összegben kell tovább folyósítani.

(7) Ha a biztosított egyidejűleg fennálló több jogviszony alapján jogosult gyermekgondozási díjra, a jogviszonyonként megállapított díjak összegét egybe kell számítani, az ellátás összege egybeszámítás esetén sem haladhatja meg az (1) bekezdésben megállapított legmagasabb összeget.

(8) Ha a biztosított több gyermek után jogosult egyidejűleg gyermekgondozási díjra, úgy az (1) bekezdés szerinti maximális összeget gyermekenként kell megállapítani.”

7. §

Az Ebtv. „Gyermekgondozási díj” alcíme a következő 42/E. §-sal egészül ki:

„42/E. § (1) A 42/A. § (1) bekezdésében foglaltakon túl gyermekgondozási díjra jogosult az a szülő nő is, aki az alábbi feltételek mindegyikének megfelel:

a) a 42/A. § alapján gyermekgondozási díjra nem jogosult,

b) a gyermeke születését megelőző két éven belül magyar nyelvű felsőfokú alapképzés, felsőfokú szakképzés, felsőoktatási szakképzés, szakirányú továbbképzés, továbbá mesterképzés, egységes, osztatlan képzés, doktori képzés nappali tagozatán legalább két aktív félév hallgatói jogviszonnyal rendelkezik,

c) a gyermeke a *b)* pont szerinti hallgatói jogviszony nappali tagozaton történő fennállása alatt vagy a hallgatói jogviszony szünetelését, illetve megszűnését követő 1 éven belül születik,

d) a gyermeket saját háztartásában neveli, és

e) magyar állampolgár vagy másik EGT tagállam állampolgára.

(2) Az (1) bekezdés alapján megállapított gyermekgondozási díj a gyermek születésének napjától a gyermek 1 éves koráig jár.

(3) Az (1) bekezdés szerinti gyermekgondozási díjra az (1) bekezdés szerinti jogosultsági feltételeknek megfelelő vér szerinti apa akkor jogosult, ha a szülő nő

a) meghal, vagy

b) az (1) bekezdés *b)–e)* pontjában foglalt feltételek valamelyikének nem felel meg és a 42/A. § alapján gyermekgondozási díjra nem jogosult.

(4) A vér szerinti apa részére a gyermekgondozási díj a (2) bekezdésben meghatározott jogosultsági időből igénybe nem vett időszakra jár, de legfeljebb a gyermek 1 éves koráig.

(5) Az (1), illetve a (3) bekezdés alapján megállapított gyermekgondozási díj havi összege

a) a felsőfokú alapképzésben, felsőfokú szakképzésben vagy felsőoktatási szakképzésben, valamint a szakirányú továbbképzésben részt vevő hallgató esetén a jogosultság kezdő napján érvényes kötelező legkisebb munkabér,

b) a mesterképzésben, egységes, osztatlan képzésben vagy doktori képzésben részt vevő hallgató esetén a jogosultság kezdő napján érvényes garantált bérminimum 70 százaléka.

(6) Ha az (1), illetve a (3) bekezdés alapján gyermekgondozási díjra jogosult személy a szülés napján biztosított és rendelkezik legalább 180 naptári napi jövedelemmel, az ellátás összegét a 48. § (3) bekezdése alapján kell kiszámítani azzal, hogy az ellátás összege nem lehet kevesebb az (5) bekezdés *a)*, illetve *b)* pontjában meghatározott összegnél, valamint nem lehet magasabb havonta a minimálbér kétszeresének 70 százaléknál.

(7) Ha az (1), illetve a (3) bekezdés alapján gyermekgondozási díjra jogosult biztosított nem rendelkezik legalább 180 naptári napi jövedelemmel, az ellátás összegét az (5) bekezdés szerint kell megállapítani.

(8) Ha az (1) vagy a (3) bekezdés alapján gyermekgondozási díjra jogosult személy az (1) bekezdés *b)* pontja szerinti hallgatói jogviszony megszűnését követő 1 éven belül válik jogosulttá az ellátásra és az ellátás összege nem állapítható meg a (6) bekezdés alapján, a gyermekgondozási díj összegét az (5) bekezdés *a)* vagy *b)* pontja szerint kell megállapítani.

(9) Az (5) bekezdés alapján megállapított gyermekgondozási díj összegét minden év január 15-éig hivatalból felül kell vizsgálni és a tárgyévre érvényes kötelező legkisebb munkabér, illetve garantált bérminimum figyelembevételével január 1-jei időponttól újra meg kell állapítani.

(10) Az (1)–(9) bekezdés szerint megállapított gyermekgondozási díjra a 42/B–42/D. § rendelkezései közül azokat kell alkalmazni, amelyektől eltérő rendelkezést az (1)–(9) bekezdés nem tartalmaz.”

8. §

Az Ebtv. 48/A. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A biztosításban töltött idő akkor folyamatos, ha abban 30 napnál hosszabb megszakítás nincs. A 30 napi megszakítás időtartamába nem számít be a táppénz, a baleseti táppénz, a terhességi-gyermekágyi segély, a gyermekgondozási díj – kivéve a 42/E. § alapján megállapított gyermekgondozási díj – és a gyermekgondozási segély folyósításának az ideje.”

9. §

Az Ebtv. 61. §-a a következő (5b) bekezdéssel egészül ki:

„(5b) Az igénylő a gyermekgondozási díj 42/E. § alapján történő megállapítása iránti kérelmet az OEP által rendszeresített és az OEP honlapján közzétett nyomtatványon nyújthatja be.”

10. §

Az Ebtv. 62. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) A szülés napján nem biztosított igénylő a gyermekgondozási díj 42/E. § alapján történő megállapítása iránti kérelmet a lakóhelye szerint illetékes egészségbiztosítóhoz nyújthatja be.”

11. §

Az Ebtv. 63. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A kifizetőhellyel nem rendelkező munkáltatóknak az igénybejelentéssel kapcsolatos kötelezettségeit, továbbá a kifizetőhelyeknek a terhességi-gyermekágyi segély, a gyermekgondozási díj, a táppénz, a baleseti táppénz megállapításával, folyósításával és elszámolásával összefüggő részletes feladatait és eljárási szabályait a Kormány rendeletben határozza meg.”

12. §

Az Ebtv. 80. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A társadalombiztosítási kifizetőhellyel rendelkező munkáltató a biztosítás megszűnését követően folyósított terhességi-gyermekágyi segélyről és a 42/A. §, illetve a 42/E. § alapján megállapított gyermekgondozási díjról az Art. 16. § (4) bekezdésében meghatározott adatok feltüntetésével a folyósított ellátás kezdő és befejező időpontját követő 8 napon belül elektronikus úton köteles bejelentést tenni az egészségbiztosítónak.”

13. §

(1) Az Ebtv. a következő 82/H. §-sal egészül ki:

„82/H. § (1) Az egyes törvényeknek a gyermekgondozási ellátások átalakításával, valamint a szociális hozzájárulási adó megfizetése alóli kedvezmény bővítésével összefüggő módosításáról szóló 2013. évi ... törvény által megállapított 40. § (2) bekezdés *a*) pontját, a 42/D. § (2), (4) és (7) bekezdését, a 42/E. §-t, a 48/A. § (1) bekezdését, a 61. § (5b) bekezdését, a 62. § (1a) bekezdését, a 63. § (3) bekezdését és a 80. § (4) bekezdését a 2013. december 31-ét követően született gyermekek után igényelt ellátásokra vonatkozó kérelmek esetében kell alkalmazni.

(2) Az egyes törvényeknek a gyermekgondozási ellátások átalakításával, valamint a szociális hozzájárulási adó megfizetése alóli kedvezmény bővítésével összefüggő módosításáról szóló 2013. évi ... törvény által megállapított 42/C. §-ban foglaltakat a 2014. január 1-jét megelőzően megállapított gyermekgondozási díjakra is alkalmazni kell.

(3) Az egyes törvényeknek a gyermekgondozási ellátások átalakításával, valamint a szociális hozzájárulási adó megfizetése alóli kedvezmény bővítésével összefüggő módosításáról szóló 2013. évi ... törvény által megállapított 39. §-ban foglaltakat a 2013. december 31-ét követően született újabb gyermek születését megelőzően utolsóként született gyermek jogán megállapított gyermekgondozási díjra is alkalmazni kell.

(4) A 2014. január 1-je előtt született gyermekek esetében a 39. §-nak a 2013. december 31-én hatályos szövegét kell alkalmazni, ha az ellátások közötti választás a 2013. évre vonatkozik.”

(2) Az Ebtv. 82/H. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Az egyes törvényeknek a gyermekgondozási ellátások átalakításával, valamint a szociális hozzájárulási adó megfizetése alóli kedvezmény bővítésével összefüggő módosításáról szóló 2013. évi ... törvény 6. §-ával megállapított 42/D. §-t a 2014. december 31-ét követően kezdődő ellátásra való jogosultság esetében kell alkalmazni.”

14. §

Az Ebtv. 41. § (1) bekezdés *b*) pontjában a „díjazást, és” szövegrész helyébe a „díjazást, a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban végzett tevékenység díjazását és” szöveg lép.

15. §

Az Ebtv.-nek az egyes egészségügyi és egészségbiztosítási tárgyú törvények módosításáról szóló 2013. évi CXXVII. törvény 53. §-ával megállapított 82/G. § (1) bekezdése a „42. §-t, 42/D §-t,” szövegrész helyett „42. §-t” szöveggel lép hatályba.

2. A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény módosítása

16. §

A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.) 20/A. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A 20. §-ban megjelölt jogosultakon kívül, de az ott meghatározott feltételek mellett a gyermek szülőjének vér szerinti, örökbefogadó szülője, továbbá annak együtt élő házastársa (a továbbiakban együtt: nagyszülő) is jogosult a gyermekgondozási segélyre, ha

a) a gyermek az első életévét betöltötte,

b) a gyermek gondozása, nevelése a szülő háztartásában történik,

c) a gyermek szülei írásban nyilatkoznak arról, hogy a gyermekgondozási segélyről lemondanak és egyetértenek a gyermekgondozási segélynek nagyszülő részéről történő igénylésével, és

d) a szülő háztartásában nincs másik olyan gyermek vagy ikergyermek, akire tekintettel gyermekgondozási segélyt folyósítanak.”

17. §

A Cst. 21. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A gyermekgondozási segélyben részesülő személy – ide nem értve a nagyszülőt, az örökbefogadó szülőt a 20/B. § szerinti esetben, továbbá a kiskorú szülő gyermekének gyámját – kereső tevékenységet a gyermek egyéves koráig nem folytathat.”

18. §

A Cst. 21/A. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A gyermekgondozási segélyben részesülő nagyszülő kereső tevékenységet a gyermek hároméves kora után, heti harminc órát meg nem haladó időtartamban folytathat, vagy időkorlátozás nélkül, ha a munkavégzés az otthonában történik.”

19. §

(1) A Cst. 25. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ha a szülők egyidejűleg több gyermek után lennének jogosultak a gyermekgondozási támogatás egyik vagy mindkét formájára, úgy a támogatást – ide nem értve a (3) bekezdés szerinti esetet – csak egy jogcímen, és csak az egyik szülő részére lehet megállapítani.”

(2) A Cst. 25. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Gyermekgondozási segélyre való jogosultság egyidejűleg legfeljebb két gyermekre tekintettel állhat fenn azzal, hogy e bekezdés alkalmazásában az egyazon várandósságból született ikergyermekket egy gyermeknek kell tekinteni.”

20. §

A Cst. 39. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki, ezzel egyidejűleg a jelenlegi szöveg jelölése (1) bekezdésre módosul:

„(2) A gyermekgondozási segélyre jogosult személy az (1) bekezdésben foglaltakon túl köteles bejelenteni az ellátásra való jogosultságát nem érintő keresőtevékenység folytatásának tényét, valamint a heti munkaidejének mértékét.”

21. §

A Cst. 45. § (2) bekezdés *f*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az (1) bekezdésben meghatározott célra az alábbi személyes adatok tarthatók nyilván:]

„*f*) a jogosult fizetési számlaszámára, valamint a gyermekgondozási támogatásra jogosult személy esetében a keresőtevékenység folytatásának tényére és a heti munkaidejére vonatkozó adat;”

22. §

A Cst. a következő 50/C. §-sal egészül ki:

„50/C. § Az egyes törvényeknek a gyermekgondozási ellátások átalakításával, valamint a szociális hozzájárulási adó megfizetése alóli kedvezmény bővítésével összefüggő módosításáról szóló 2013. évi ... törvénnyel megállapított 25. § (2) és (3) bekezdésében és 27. § (1) bekezdés *a*) pont *ab*) alpontjában foglaltakat a 2013. december 31-ét követően született vagy a szülő, gyám háztartásába került első gyermek esetében, továbbá azon 2013. december 31-ét követően született vagy a szülő, gyám háztartásába került második vagy további gyermek esetében kell alkalmazni, akinek a szülője, gyámja a háztartásában 2014. január 1-jét megelőzően született vagy háztartásba került, a 20. § (1) bekezdés *a*)–*c*) pontja szerinti életkorú gyermeket nevel.”

23. §

A Cst. 27. § (1) bekezdés *a*) pont *ab*) alpontjában az „átmeneti bányászjáradékot” szövegrész helyébe az „átmeneti bányászjáradékot, a terhességi-gyermekágyi segélyt valamint a gyermekgondozási díjat” szöveg lép.

24. §

Hatályát veszti a Cst. 20/A. § (4) bekezdés *b*) pontjában az „ – ide nem értve a kereső tevékenység folytatásából adódó kizáró körülményt – ”szövegrész.

3. Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény módosítása

25. §

Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 31. § (2) bekezdés 5. pontjában a „státuszáról, illetve” szövegrész helyébe a „státuszáról, a gyermekgondozási díj vagy a gyermekgondozási segély folyósítása melletti munkavégzésének tényéről, illetve” szöveg lép.

4. A szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló 2011. évi CLV. törvény módosítása

26. §

A szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló 2011. évi CLV. törvény 4. § (1a) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1a) A szakképzési hozzájárulás alapját csökkenti az azon foglalkoztatott természetes személyeknek (munkavállalóknak) a szociális hozzájárulási adó alapjának megállapításánál figyelembe vett, a munkavállalót terhelő közterhekkel és más levonásokkal nem csökkentett (bruttó) munkabérének összege, de legfeljebb a kedvezményrel érintett munkavállalónként havonta 100 ezer forint, amely munkavállalók munkaviszonyára tekintettel a tárgyhónapban a szociális hozzájárulási adó alánya

a) a pályakezdő munkavállalók után az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CLVI. törvény (a továbbiakban: Eat.) 462/B. § (2) bekezdése szerint,

b) a tartósan álláskereső személyek után az Eat. 462/C. § (2) bekezdése szerint,

c) a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozási segély vagy a gyermeknevelési támogatás folyósítása alatt vagy azt követően foglalkoztatott munkavállalók után az Eat. 462/D. § (2) bekezdése szerint,

d) a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozási segély vagy a gyermeknevelési támogatás folyósítása alatt vagy azt követően foglalkoztatott munkavállalók után az Eat. 462/D. § (3) bekezdése szerint, vagy

e) a szabad vállalkozási zónában működő vállalkozás által foglalkoztatott új munkavállalók után az Eat. 462/E. § szerint

a foglalkoztatás első két évében, a d) pont szerinti esetben a foglalkoztatás első három évében igénybe vehető szociális hozzájárulási adókedvezményt érvényesít. Részmunkaidős foglalkoztatott esetén legfeljebb 100 ezer forint arányosan csökkentett része vehető figyelembe. E bekezdés alkalmazásában részmunkaidős foglalkoztatásnak minősül az a foglalkoztatás, amelynek munkaszerződésben meghatározott időtartama nem éri el a betöltött munkakörre érvényes teljes munkaidőt.”

5. Az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CLVI. törvény módosítása

27. §

(1) Az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CLVI. törvény (a továbbiakban: Eat.) 462/D. §-át megelőző alcím helyébe a következő rendelkezés lép:

„A gyermekgondozási díjban, gyermekgondozási segélyben vagy gyermeknevelési támogatásban részesülő munkavállaló után érvényesíthető adókedvezmény”

(2) Az Eat. 462/D. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„462/D. § (1) A gyermekgondozási díj, gyermekgondozási segély vagy gyermeknevelési támogatás (e § alkalmazásában a továbbiakban együtt: anyasági ellátás) folyósítása alatt vagy folyósításának megszűnését követően adókötelezettséget eredményező munkaviszonyban álló személyt foglalkoztató kifizető az őt a munkaviszonyra tekintettel terhelő adóból adókedvezményt vehet igénybe.

(2) Az adókedvezmény összegét a kifizető havonta, az adott hónapban fennálló adófizetési kötelezettséget eredményező munkaviszonyonként külön-külön kiszámított részkedvezmények összegeként állapítja meg. A részkedvezmény egyenlő a foglalkoztatott – gyermekgondozási díjban vagy gyermekgondozási segélyben részesült vagy részesülő – természetes személyt (munkavállalót) az adómegállapítási időszakra megillető, az adó alapjának megállapításánál figyelembe vett, a munkavállalót terhelő közterhekkel és más levonásokkal nem csökkentett (bruttó) munkabér, de legfeljebb 100 ezer forint 27 százalékaival a foglalkoztatás első két évében és 14,5 százalékaival a foglalkoztatás harmadik évében.

(3) A (2) bekezdéstől eltérően a részkedvezmény egyenlő a természetes személyt (munkavállalót) az adómegállapítási időszakra megillető, az adó alapjának megállapításánál figyelembe vett, a munkavállalót terhelő közterhekkel és más levonásokkal nem csökkentett (bruttó) munkabér, de legfeljebb 100 ezer forint 27 százalékaival a foglalkoztatás első három évében és 14,5 százalékaival a foglalkoztatás negyedik és ötödik évében, ha a foglalkoztatott

a) a családok támogatásáról szóló törvény szerint legalább három gyermekre tekintettel családi pótlékra szülőként jogosult és gyermekgondozási díjban vagy gyermekgondozási segélyben részesült vagy részesül, vagy

b) gyermeknevelési támogatásban részesült vagy részesül.

(4) A kedvezményt a kifizető az anyasági ellátások folyósításának megszűnését követő hónaptól számított 45. hónap, a (3) bekezdés alapján 69. hónap végéig, de legfeljebb 3 évig, a (3) bekezdés alapján 5 évig érvényesítheti. A folyósítás megszűnésének hónapja az a hónap, amelyre utoljára az anyasági ellátások valamelyike a foglalkoztatott személyt megillette. Ha a munkavállalót az anyasági ellátások közül több is megillette, a határidőt a legutolsó anyasági ellátás folyósításának megszűnésétől kell számítani.

(5) A kedvezményt a munkáltató a feltételek fennállását igazoló, az anyasági ellátást folyósító egészségbiztosítási szerv, társadalombiztosítási kifizetőhely, kincstár, családtámogatási kifizetőhely, a társadalombiztosítási vagy családtámogatási kifizetőhely megszűnése esetén az egészségbiztosítási szerv, illetve a kincstár által az ellátásban részesülő kérelmére kiállított igazolás birtokában érvényesítheti.

(6) A (3) bekezdés szerinti kedvezmény igénybevételéhez gyermekgondozási díj és gyermekgondozási segély esetén – az (5) bekezdésben foglaltakon túl – szükséges a legalább három gyermek után a szülőnek járó családi pótlékra való jogosultságról szóló, kincstár által kiadott igazolás.

(7) A részkedvezmény azon egész hónap tekintetében is megilleti a kifizetőt, amelyben a kedvezményezett foglalkoztatás első két éve, illetve harmadik éve, a (3) bekezdés szerinti kedvezmény esetén a foglalkoztatás harmadik, illetve ötödik éve véget ér.

(8) A (2) és (3) bekezdés alkalmazásában a foglalkoztatás kezdetének azt a napot kell tekinteni, amikor az anyasági ellátás folyósítása melletti vagy az anyasági ellátás folyósításának megszűnését követő foglalkoztatás vagy továbbfoglalkoztatás megkezdődik.

(9) A (2) bekezdésben meghatározott kedvezmény érvényesítését – a jogosultsági feltételek fennállása esetén – nem zárja ki, ha az anyasági ellátás folyósítása alatti vagy folyósításának megszűnését követő foglalkoztatás 2013. január 1-jét, a (3) bekezdés szerinti kedvezmény esetén 2014. január 1-jét megelőzően kezdődött.”

6. Az egyes egészségügyi és egészségbiztosítási tárgyú törvények módosításáról szóló 2013. évi CXXVII. törvény módosítása

28. §

Nem lép hatályba az egyes egészségügyi és egészségbiztosítási tárgyú törvények módosításáról szóló 2013. évi CXXVII. törvény 38. §-a.

7. Záró rendelkezések

29. §

(1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – 2014. január 1-jén lép hatályba.

(2) A 6. § és a 13. § (2) bekezdése 2015. január 1-jén lép hatályba.

INDOKOLÁS

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A gyermekvállalás ösztönzése, az élveszületések számának növelése érdekében a törvényjavaslat (a továbbiakban: Javaslat) a gyermekvállalás és -nevelés, valamint a kisgyermekes szülők számára a munkaerőpiacra való visszatérés feltételeinek javítását célzó intézkedéseket vezet be. Ezek közé tartozik a gyermek gondozására, nevelésére tekintettel járó ellátások melletti munkavállalás feltételeinek kedvezőbbé tétele, több gyermek vállalása esetén az egyes gyermekek után járó ellátások párhuzamos folyósítása lehetőségének megteremtése, a felsőoktatási tanulmányokat folytató fiatalok és pályakezdő diplomások gyermekgondozási díjra (GYED) való jogosultságának biztosítása, valamint a gyermekgondozási ellátások igénybevétele után ismét munkába állni szándékozó három- és többgyermekes szülők foglalkoztatása esetén igénybe vehető adókedvezmény időtartamának meghosszabbítása.

Ezen intézkedések bevezetése érdekében a Javaslat a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (a továbbiakban: Ebtv.), a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.), az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.), a szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló 2011. évi CLV. törvény, az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CLVI. törvény (a továbbiakban: Eat.), valamint az egyes egészségügyi és egészségbiztosítási tárgyú törvények módosításáról szóló 2013. évi CXXVII. törvény módosítását tartalmazza.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

A módosítás pontosítást tartalmaz arra nézve, hogy az Ebtv. hatálya mely személyekre terjed ki.

A 2. §-hoz

A hatályban lévő szabályok értelmében ugyanazon biztosítási jogviszony alapján egyidejűleg egy gyermekgondozási ellátás vehető igénybe, tekintet nélkül arra, hogy esetleg több gyermek után is járna az ellátás, vagyis újabb gyermek születése esetén az idősebb testvér után folyósított ellátást a lejárta előtt meg kell szüntetni. A többgyermekes családmódelv vonzóbbá tétele, valamint a családok támogatása érdekében a gyermekgondozási ellátások folyósítása ideje alatt született újabb gyermek esetén a korábbi ellátás nem szűnik meg, hanem továbbfolyósításra kerül a jogosultsági idő teljes időtartamára. A javasolt módosítás az intézkedés hatálybalépését megelőzően született gyermekeket abban az esetben érinti, ha 2014. január 1-jét követően a családban újabb gyermek születik.

A szülők a közös háztartásban élő gyermekeik jogán egyidejűleg több gyermekgondozási ellátásra is jogosultak lesznek, azzal a korlátozással, hogy a gyermekgondozási segély esetében legfeljebb két GYES együttes folyósítására van lehetőség.

A közös háztartásban élő gyermek jogán a gyermekgondozási ellátásokat a szülők választása szerint bármelyik szülő igénybe veheti, azzal a korlátozással, hogy egyidejűleg mindkét szülő nem vehet igénybe gyermekgondozási ellátást.

A 3. §-hoz

Pontosítani szükséges, hogy a terhességi-gyermekágyi segélyre jogosultsághoz szükséges előzetes 365 napi biztosítási időbe nem számít bele a hallgatói jogviszony alapján megállapított gyermekgondozási díj folyósításának ideje.

A 4. §-hoz

A jelenlegi szabályok szerint a GYED folyósítása mellett a munkavégzés nem megengedett. A GYES folyósítása idején a gyermek egyéves korát követően korlátozottan lehetséges a munkavégzés, legfeljebb heti 30 órában. A családok anyagi helyzetének, jövedelemszerzési lehetőségének javítása érdekében indokolt a gyermekgondozási ellátások folyósítása melletti korlátlan munkavégzés engedélyezése.

A gyermek korai fejlődése zavartalanságának biztosítása indokolja, hogy a korlátlan munkavállalás lehetősége csak a gyermek egy éves korát követően nyílik meg.

Az 5–6. §-hoz

A Javaslat a fiatalabb életkorban történő gyermekvállalás érdekében a GYED-re való jogosultságot kiterjeszti a nappali tagozaton felsőfokú tanulmányokat folytató, a jogosultsági feltételeknek megfelelő hallgatók részére. A rendelkezések az ezen speciális jogcímen megállapított ellátásnak az Ebtv. rendszerébe illesztéséhez szükséges kiegészítéseket, hivatkozásokat tartalmazza.

A 7. §-hoz

A módosítás alapján az szerezhethet – az általános feltételektől eltérően – gyermekgondozási díjra való jogosultságot, aki a szülést megelőző két éven belül magyar nyelvű felsőfokú alapképzés, felsőfokú szakképzés, felsőoktatási szakképzés, szakirányú továbbképzés, továbbá mesterképzés, egységes, osztatlan képzés, doktori képzés nappali tagozatán legalább két aktív félév hallgatói jogviszonnyal rendelkezik, a hallgatói jogviszony nappali tagozaton történő fennállása alatt szül és a gyermekét saját háztartásában neveli.

További kedvezmény, hogy a fentiekben felsorolt hallgatói jogviszony szünetelését, illetve megszűnését követő 1 éven belül szülő nő is jogosult lesz gyermekgondozási díjra.

A biztosítottakra vonatkozó szabályoktól eltérően a gyermek születésekor nem terhességi-gyermekágyi segély kerül folyósításra, hanem már a születés napjától GYED jár a gyermek egyéves korának betöltéséig.

A 8–10. §-hoz

A GYED-re való jogosultságnak a nappali tagozaton felsőfokú tanulmányokat folytató hallgatókra való kiterjesztése miatt szükséges a vonatkozó jogszabályhelyek kiegészítése.

A 11. §-hoz

A módosítás során a jogszabályhely kiegészítésre kerül a gyermekgondozási díjjal.

A 12. §-hoz

A GYED-re való jogosultságnak a nappali tagozaton felsőfokú tanulmányokat folytató hallgatókra való kiterjesztése miatt szükséges a vonatkozó jogszabályhelyek kiegészítése.

A 13. §-hoz

Az egyes módosítások alkalmazásának időbeli hatályát állapítja meg. A felsőoktatásban részt vevő hallgatók által igénybe vehető GYED-re vonatkozó szabályok a 2013. december 31-ét követően született gyermekek után igényelt ellátásokra vonatkozó kérelmek esetében érvényesek.

A korlátlan munkavégzés lehetősége, valamint a gyermekgondozási ellátások folyósítása ideje alatt született újabb gyermek esetén a korábbi ellátás továbbfolyósítása a jogosultsági idő teljes időtartamára az intézkedés hatálybalépését megelőzően, azaz 2014. január 1-je előtt született gyermekekre is kiterjed. A jogosultsági idő lejártá előtt szüneteltetett ellátások kérelemre felélednek.

A 14. §-hoz

2014. január 1-jétől a nevelőszülők feladataikat egy speciális foglalkoztatási jogviszony keretében látják el, ami a jelenlegi szabályok szerint keresőtevékenységnek minősül, így a terhességi-gyermekágyi segélyre való jogosultság szempontjából kizáró feltételt jelent. A módosítás lehetővé teszi, hogy a nevelőszülő a feladatait a terhességi-gyermekágyi segély folyósításának időtartama alatt is elláthassa.

A 15. §-hoz

Tekintettel arra, hogy a Javaslat egyrészt 2014. január 1-jei hatállyal módosítja, majd 2015. január 1-jei hatállyal újra megállapítja az Ebtv. 42/D. §-át, az egyes egészségügyi és egészségbiztosítási tárgyú törvények módosításáról szóló 2013. évi CXXVII. törvény ugyanezen § módosítására irányuló módosításai – ide értve az azok alkalmazására vonatkozó átmeneti rendelkezéseket is – tárgytalanná váltak. A rendelkezés a normakollíziót hivatott feloldani.

A 16. §-hoz

A rendelkezés a Cst. módosításával biztosítja a szülők számára annak lehetőségét, hogy a gyermekgondozási segély – a jogosultsági idő lejártáig – akkor is továbbfolyósításra kerüljön, ha testvér születése miatt a szülő terhességi-gyermekágyi segélyre, gyermekgondozási díjra vagy gyermekgondozási segélyre válna jogosulttá. Továbbra is érvényesül ugyanakkor az a rendelkezés, amely szerint a szülők közül egyidejűleg csak az egyikük veheti igénybe az ellátást. A rendelkezés tisztázza, hogy egy családban akkor sem lehet két személy jogosult gyermekgondozási segélyre, ha az egyik gyermekgondozási segély jogosultja a nagyszülő lenne.

A 17–18. §-hoz

A módosítás megteremti annak a lehetőségét, hogy a szülő a gyermek egyéves korát követően a gyermekgondozási segély folyósítása mellett teljes munkaidőben munkát vállalhasson. A

módosítás az örökbefogadói, valamint a nagyszülői gyermekgondozási segélyre vonatkozó keresőtevékenység-korlátot nem érinti.

A 19. §-hoz

A módosítás szerint a gyermekgondozási segély – a jogosultsági idő lejártáig – akkor is továbbfolyósíthatóvá válik, ha testvér születése miatt a szülő újabb gyermekgondozási segélyre válna jogosulttá. A gyermekgondozási segélyből ugyanakkor egyidejűleg legfeljebb két ellátás folyósítható, ide nem értve azt az esetet, amikor valamelyik várandósságból ikergyermekek születnek. Ebben az esetben az ikergyermekeként egyidejűleg folyósított ellátásokat egy ellátásnak kell tekinteni. A közös háztartásban élő szülők közül a gyermekgondozási támogatásokat egyidejűleg továbbra is csak az egyik szülő veheti igénybe.

A 20. §-hoz

Annak érdekében, hogy a gyermekgondozási segély melletti, a gyermek egyéves korát követően folytatható keresőtevékenység időkorlátja eltörlésének hatása nyomon követhető legyen, a módosítás az ellátásra való jogosultságot nem érintő keresőtevékenység folytatására vonatkozó bejelentési kötelezettséget ír elő a jogosult számára.

A 21. §-hoz

A módosítás a családtámogatási ügyben eljáró hatóság által kezelhető adatok körét pontosítja a gyermekgondozási támogatásban részesülő személy által folytatott keresőtevékenységre vonatkozó bejelentési kötelezettséggel összefüggésben.

A 22. §-hoz

A szakasz átmeneti rendelkezést tartalmaz. Eszerint a több gyermekre tekintettel járó gyermekgondozási támogatások együttfolyósítására vonatkozó rendelkezéseket egyrészt a 2013. december 31-ét követően született, illetve a jogosult háztartásába került első gyermekekre kell alkalmazni, másrészt azon családok esetén, ahol a 2014. január 1-jét megelőzően született, gyermekgondozási segélyre jogosító életkorú gyermeknek 2013. december 31-ét követően testvére születik (illetve új gyermek kerül a háztartásba).

A 23. §-hoz

A javaslat a szülők számára biztosítja annak lehetőségét, hogy a gyermekgondozási segély – a jogosultsági idő lejártáig – akkor is továbbfolyósításra kerüljön, ha testvér születése miatt a szülő terhességi-gyermekágyi segélyre, gyermekgondozási díjra vagy gyermekgondozási segélyre válna jogosulttá.

A 24. §-hoz

A szülő esetében a gyermek egyéves korát követően folytatott, 30 órát meghaladó keresőtevékenység a módosítás szerint már nem kizáró körülmény. Mivel a nagyszülő számára a gyermekgondozási segélyre való jogosultság csak a gyermek egyéves korától állapítható meg, a szülő esetében a keresőtevékenységből adódó kizáró körülmény ilyenkor már nem állhat fenn, így a vonatkozó rendelkezést hatályon kívül kell helyezni.

A 25. §-hoz

A család és a munkavégzés összeegyeztetése érdekében tett lépések hatásának, a gyermekgondozási támogatásban részesülők foglalkoztatási mutatói alakulásának figyelemmel kíséréséhez szükséges, hogy a gyermekgondozási támogatásban részesülők által végzett keresőtevékenységről naprakész adatok álljanak rendelkezésre. Az Art. módosítása ezért kiegészíti a munkaadók által a Nemzeti Adó- és Vámhivatal felé teljesítendő havi adóbevallási kötelezettség adattartalmát a munkavállaló gyermekgondozási segélyben vagy gyermekgondozási díjban való részesülésének tényére vonatkozó adattal.

A 26. §-hoz

A gyermekgondozási díj, a gyermekgondozási segély, valamint a gyermeknevelési támogatás folyósítása alatt vagy azt követően foglalkoztatott munkavállalók után érvényesíthető szociális hozzájárulási adókedvezmény kibővítésével összhangban bővül a szakképzési hozzájárulás alól mentességet élvezők köre. A módosítás alapján a GYED-ben, GYES-ben részesülő és három vagy több gyermeket nevelő, valamint a GYET-ben részesülő szülőket foglalkoztató kifizetők a jelenlegi szabályokhoz képest további kedvezményt kapnak: a foglalkoztatás első három évében mentesülnek a szakképzési hozzájárulás megfizetése alól.

A 27. §-hoz

Az Ebtv. gyermekgondozási díj mellett történő munkavégzés tilalmára vonatkozó szabály feloldásával a GYED-re vonatkozó szabályokkal összhangba kerül a szociális hozzájárulási adó kedvezmény igénybevitelére vonatkozó rendelkezés is. A foglalkoztató tehát akkor is jogosult a kedvezmény érvényesítésére, ha gyermekgondozási díjban részesülő szülőt foglalkoztat.

A gyermekgondozási díjban, gyermekgondozási segélyben részesülő és három vagy több gyermeket nevelő, valamint a gyermeknevelési támogatásban részesülő szülőket foglalkoztató kifizetők a jelenlegi szabályokhoz képest további két évig kapnak adókedvezményt: a foglalkoztatás első három évében mentesülnek a szociális hozzájárulási adó megfizetése alól, a foglalkoztatás 4. és 5. évében pedig 14,5%-os kedvezményt érvényesíthetnek.

Az átmeneti szabályok módosítása értelmében a folyamatban lévő jogviszonyok esetén is alkalmazhatók az új szabályok.

A 28. §-hoz

Tekintettel arra, hogy jelen Javaslat 2014. január 1-jei hatállyal módosítja az Ebtv. 42/D. §-át, az egyes egészségügyi és egészségbiztosítási tárgyú törvények módosításáról szóló 2013. évi CXXVII. törvény ugyanezen § módosítására irányuló 38. §-a tárgytalanná vált, így az nem lép hatályba.

A 29. §-hoz

Hatálybaléptető rendelkezések.